Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті

Заң факультеті

Азаматтық құқық және азаматтық іс жүргізу, еңбек құқығы кафедрасы

БЕКІТЕМІН
Факультет деканы
_____________з.ғ.д., профессор
Байдельдинов Д.Л.
27.06.2023ж. Хаттама №10

ПӘННІҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕШЕНІ

3009 Еңбек құқығы
6В04205- «Құқықтану» білім беру бағдарламасы

2 курс, күзгі семестр, 5 кредит

Алматы қ. 2023 ж.

«Әл-Фараби атындағы ҚазҚУ» КеАҚ оқу әдістемелік кешені. 6В04205- «Құқықтану» мамндығы білім беру бағдарламасы бойынша оқу жоспарының негізінде жасалынды

ПОӘК құрастырған – (PhD) философия докторы аға оқытушы Д.У. Рысқалиев.

Азаматтық құқық және азаматтық іс жүргізу, еңбек құқығы кафедрасының мәжілісінде қаралып ұсынылды.

22.06.2023 ж. №39 Хаттама

Кафедра меңгерушісі,
з.ғ.д.,профессор ________________ Тыныбеков С.Т.

СИЛЛАБУС
2023-2024 оқу жылының күзгі семестрі
«6В04205Құқықтану» білім беру бағдарламасы

ID, Пәннің атауы	СӨЖ	Сабақ түрлері			Кредит саны	СОӨЖ
		Лек	Семинар	Лаб		
3009 Еңбек құқығы	5	15	30	0	5	5

Курс туралы академиялық ақпарат				
Оқытудың түрі	**Курстың типі/сипаты**	**Дәріс сипаты**	**Семинар сабақтардың сипаты**	**Қорытынды бақылаудың түрі, платформасы**
Офлайн	МК КП салалық құқықтық ғылым	проблемалық,, аналитикалық, практикалық дәріс	Ситуациялық есептерді шешу, жағдаяттық тапсырмалар, логикалық тапсырмалар	Ауызша емтихан

Дәріскер	PhD докторы, аға оқытушы Рыскалиев Д.У.	**Офис-сағаты Сәрсенбі 14.00-15.50**	Кесте бойынша
e-mail	r.daulet@mail.ri		
Телефоны	87011470807	**Аудитория**	305, 310
Ассистент	Карашева Жанар Толеубековна		
e-mail	Zari-82@mail.ru		
Телефоны	87779999558		

Курстың академиялық презентациясы		
Пәннің мақсаты	**Оқытудың күтілетін нәтижелері (ОН)** **Пәнді оқыту нәтижесінде білім алушы қабілетті болады:**	**ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ)** (әрбір ОН-ге кемінде 2 индикатор)
ҚР Еңбек құқығы құқықтық сала ретінде экономикалық салаға қатысты қызметкерді жұмысқа (қызметке) қабылдау, еңбек шартын және басқа да әлеуметтік келісімдерді жасау, жалақы төлеу, жұмыс және демалыс уақытын айқындау, еңбек шарты тараптарын материалдық және тәртіптік жауапкершілікке тарту, уәкілетті мемлекеттік органдардың құзыреттілігін және еңбек дауларын қарауға қатысты теориялық және тәжірибелік мәселелерді зерттеу болып табылады, құқықтық нормаларды түсіндіру, бағалау, құқыққолдану қабілетін қалыптастыру.	**ОН1.** Еңбек қатынастарының пайда болуына, өзгеруіне және тоқтатылуына негіз болатын заңдылық маңызы бар фактілерді айқындау, еңбек үдерісін дұрыс ұйымдастыруға бағытталған құжаттарды рәсімдей білу, ұйымды басқару мәселелеріне қатысты заңнамалық актілерді тәжірибеде дұрыс қолдана білу және анықтау№	**- ЖИ 1.1**. еңбек құқығының, еңбек заңнамасын теориялық, танымдық аспектілерін бөліп көрсете білулері, тәжірибелік шешімдерді дәйектеу үшін оларды қолдана білу; **- ЖИ 1.2** құқық қолдану қызметінде әдістемелік базамен жұмыс жасай білуі және уәкілетті органдардың құзыретін анықтау;
	ОН 2. Еңбек қатынастарын реттеу барысында туындайтын еңбек дауларын дұрыс шешу, сот өндірісі тәртібінде қаралатын еңбек даулары бойынша құжаттарды рәсімдей білу,еңбек қуығының жалпы институттарының ережелерін талдау;	**-ЖИ 2.1**. өзінің зияткерлігін дербес дамыта білуі, үздіксіз өзін - өзі жетілдіру қажеттілігі болуы керек; **-ЖИ2.2**Қазақстан мен шетел мемлекеттерінің халықты жұмыспен қамту туралы заңнамалық актілерін зерттеу, туындайтын еңбек қатынастарын құқықтық тәсілдерді дұрыс игеру;
	ОН3. Еңбек құқығы, салалық оқу пәні және заң ғылымының бір бағыты ретінде, әркімнің жұмыспен нәтижелі қамтылуына, әлеуметтік – экономикалық құқықтары мен заңды мүдделерінің қорғалуын қамтамасыз етуге бағытталған нормалардың жиынтығы ретінде айқындалады.	**ЖИ3.1** еңбек қатынастарының пайда болуына, өзгеруіне және тоқтатылуына негіз болатын заңдылық маңызы бар фактілерді айқындау, **ЖИ3.2** еңбек үдерісін дұрыс ұйымдастыруға бағытталған құжаттарды рәсімдей білу, ұйымды басқару мәселелеріне қатысты заңнамалық актілерді тәжірибеде дұрыс қолдана білу;
	ОН4. халықты жұмыспен қамту туралы заңнамалық актілерін зерттеу, қызметкердің еңбегін қолдану барысында туындайтын еңбек қатынастарын дұрыс реттей білу	**ЖИ4.1**еңбек қатынастарын реттеу барысында туындайтын еңбек дауларын дұрыс шешу,

		ЖИ4.2 сот өндірісі тәртібінде қаралатын еңбек даулары бойынша құжаттарды рәсімдей білу
	ОН5. еңбек шартын және басқа да келісімдерді жасау, жалақы төлеу, жұмыс және демалыс уақытын айқындау, еңбек шарты тараптарын материалдық және тәртіптік жауапкершілікке тарту, уәкілетті мемлекеттік органдардың құзыреттілігін және еңбек дауларын қарауға қатысты теориялық және тәжірибелік мәселелерді зерттеу болып табылады.	**ЖИ5.1** еңбек құқығын, еңбек заңнамасын білудің теориялық, танымдық аспектілерін бөліп көрсете білулері, күнделікті өмірге де, күнделікті өмірге де байланысты тәжірибелік шешімдерді дәйектеу үшін оларды қолдана білулері; **ЖИ5.2** құқық қолдану қызметі үшін нақты әдістемелік базасы болуы керек, жеке талдау жасай білуі және сын ойлау қабілеті болуы керек;
Пререквизиттер	89759 Азаматтық құқық,	
Постреквизиттер	90006 Азаматтық іс жүргізу (жалпы) 90015 Азаматтық іс жүргізу (ерекше)	
Оқу ресурстары	**Әдебиет:** **1. Негізгі:** 1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. 30 тамыз 1995 жыл. 08.06.2023 өзгертулер мен толықтыруларымен бірге, эл.база «adilet.kz»,2023 ж. 2.Қазақстан Республикасының Әлеуметтік Кодексі. Қазақстан Республикасының 2023 жылғы 20 сәуірдегі № 224-VII ҚРЗ Кодексі. https://adilet.zan.kz/rus/docs/K2300000224 3.Мачульская Е.Е. Право социального обеспечения. Учебник. М.: МГУ. Юрайт. 2018. 4.Григорьев И.В., Шайхатдинов В.Ш. Право социального обеспечения. Учебник и практикум для прикладного бакалавриата. 2-е изд., пер. и доп. Учебник для академического бакалавриата. М.:Издательство Юрайт. 2017. 5.Сулейманова Г.В. Право социального обеспечения. М.:Издательство, Юрайт. 2015 г. 6.Әлеуметтік кодекс,20сәуір 2023 эл.база «adilet.kz»,2023 ж **Интернет-ресурстар:** пән бойынша қосымша оқу материалы, сондай-ақ деректер базалар жүйесі үшін құжаттама, үй тапсырмасын, жобаларды орындау үшін пайдаланылатын, univer.kaznu.kz. сайтының бетіндегі ПОӘК бөлімінде кол жетімді болады. htpp//www.Adilet.zan.kz, http://almaty-otary.kz/vystuplenie--a.-zhanabilovoy---pred, http://www..gov./ru/node/254 **2. Қосымша:** **Интернет-ресурстар** 1. http://elibrary.kaznu.kz/ru 2. https://adilet.zan.kz/kaz/ 3. https://blog.agrokebety.com/ponyatiye-agrarnogo-prava	
Пәннің академиялық саясаты	Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен айқындалады. Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде колжетімді. **Ғылым мен білімнің интеграциясы.** Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университетінің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабақтар, зертханалық сабақтар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабақтары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді. **Сабаққа қатысуы.** Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі. **Академиялық адалдық.** Практикалық/зертханалық сабақтар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа «Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары»,	

	«Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі» тәрізді құжаттармен регламенттеледі. **Инклюзивті білім берудің негізгі принциптері.** Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден гөрі не істей алатындығы болып табылады. Әртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күшейтеді. Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар, телефон/e-mail zari-82@mail.ru немесе ZOOM -дегі бейне байланыс арқылы 87779999558 кеңестік көмек ала алады. **МООС интеграциясы (massive openlline course). МООС**-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар **МООС**-қа тіркелуі қажет. **МООС** модульдерінің өту мерзімі пәнді оқу кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек. **Назар салыңыз!** Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ **МООС**-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оқу жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі

Баға	Баллдардың сандық баламасы	% мәндегі баллдар	Дәстүрлі жүйедегі баға
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	Қанағаттанарлықсыз
D	1,0	50-54	

Бағалау әдістері

Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген.

Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар, викториналар, жарыссөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады.

Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері бағаланады.

Формативті және жиынтық бағалау	% мәндегі баллдар
Дәрістердегі белсенділік	
Практикалық сабақтарда жұмыс істеуі	30
Өзіндік жұмысы	30
Жобалық және шығармашылық қызметі	0
Қорытынды бақылау (емтихан)	40
ЖИЫНТЫҒЫ	100

Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері.

Аптасы	Тақырып атауы	Сағат саны	Макс. балл
	МОДУЛЬ 1 Еңбек құқығының жалпы бөлімінің сипаттамасы		
1	**Д 1.** Еңбек құқығының ұғымы және қолданылу кеңістігі (пәні, әдісі және жүйесі),оның басқа құқық салаларымен арақатынасы,ұлттық құқықтық саладағы орнын зерделеу (өзекті мәселелері).	**2**	
	СС1. Қазақстан Республикасында Еңбек құқығының ұғымы, пәні және тәсілдерін қарастыру.Еңбек құқығының құқықтық жүйеде алатын орны, еңбек заңнамасының ұғымы, қағидаттарын анықтау. Адам капиталын дамытудағы маңызы. **(ТДМ 8)**	2	6
2	**Д 2.** Еңбек құқығының субъектілері: ұғымы, түрлері және олардың құқықтық мәртебесі және қайнар көздері мен құқықтық жүйедегі орнын қарастыру.	2	
	СС2. Еңбек қатынастарының субъектілік құрамы: ұғымы, түрлері және олардың сипаттамасын анықтау.	2	6
	СОӨЖ 1. СӨЖ 1 орындау бойынша кеңестер		
3	**Д 3.** Халықты жұмыспен қамту: ұғымы, субъектілік құрамы және осы салаға қатысты айқындалған мемлекеттік кепілдіктерді анықтау (өзекті мәселелері). Жұмыспен қамту саласындағы құқықтық қатынастар **(ТДМ 17)**	**2**	

	СС3. Жұмыссыз ретінде тіркелген тұлғалардың құқықтық мәртебесі, халықты жұмыспен қамту нысандары, уәкілетті органдар және жұмыспен қамту жүйесін қаржыландырудың ерекшеліктері, негізгі түрлері мен жіктелуін талдау. Субъектілердің ерекшеліктерін қарастыру. (өзекті мәселелері).	2	6
	СӨЖ 1. Жұмыскерлердің құқықтық мәртебелеріне қатысты заңнамалық актілердің қолданылу ерекшеліктері		25
4	**Д4.** Еңбек қатынастары ұғымын анықтау. Еңбек құқықтық қатынастарына тәжірибеден мысалдар келтіру. Еңбек құқықтық қатынастардың пайда болу негіздері. Әлеуметтік-экономикалық және еңбек қатынастарының жалпы сипаттамасы. **(ТДМ 17)**	**2**	
	СС4. Еңбек қатынастарының ұғымын реттеп анықтау. Мысалдарды қолдана отырып, есептерді шешу	2	6
5	**Д5.** Әлеуметтік серіктестікті ұғымын және түрлерін қарастыру.Әлеуметтік серіктестіктің негізгі қағидаларын анықтау.	**2**	
	СС 5. Ұжымдық шарттың маңызы мен роліне сипаттама беру. Еңбек қатынастары саласындағы өкілдік.Әлеуметтік экономикалық қатынастар.Мысалдарды қолдана отырып, есептерді шешу	2	6
МОДУЛЬ 2 Еңбек шартының мазмұны			
6	**Д6.** Еңбек шарты: ұғымы, түрлері және олардың сипаты. Еңбек шартын жасаудың, лауазымға тағайындаудың, лауазымға бекітудің тәртібі, еңбек шартының мерзімдері.	**2**	
	СС6. Еңбек шартының түрлері және олардың сипаты. Қызметкерді лауазымға сайлау және тағайындау тәртібі. Конкурстық іріктеу тәртібінде қызметке тағайындаудың ерекшеліктері және тәртібі. Сот шешімі негізінде еңбек шартының жасалу тәртібі. Басқа жұмысқа ауысу.	2	**6**
	СОӨЖ 2. СӨЖ 2 орындау бойынша кеңестер		
7	**Д7.** Халықты жұмыспен қамтудың негізгі мақсаттары мен құқықтық негіздерін анықтау	**2**	
	СС7. Халықты жұмыспен қамтамасыз ету негіздері,жұмыспен қамтылған азаматтар санаттарын қарастыру.	2	8
	СӨЖ 2. Еңбек шартына үлгі жасау,(презентация)		25
Аралық бақылау 1			**100**
8	**Д8.** Еңбек шартын бұзу, тоқтату негіздері, құқықтық салдары. Практикадан мысалдар келтіре отырып, еңбек шартының негіздерін, еңбек шартының тәртібін, еңбек шартын жасасуға тыйым салу мен шектеудің құқықтық салдарын анықтау.	**2**	
	СС8. Еңбек шартын бұзу, тоқтату негіздері. Практикадан мысалдар келтіре отырып, еңбек шартының негіздерін, еңбек шартының тәртібін, еңбек шартын жасасуға тыйым салу мен шектеудің құқықтық салдарын анықтау.	2	6
	СОӨЖ 3. СӨЖ 3 орындау бойынша кеңестер		
9	**Д9.** Қызметкерлердің жекелеген санаттарының еңбек қатынастарын құқықтық реттеу ерекшеліктері.	**2**	
	СС9.Қызметкерлердің жекелеген санаттарының еңбек қатынастарын құқықтық реттеу.Мемлекеттік қызметкерлер, азаматтық құқықтық шарттардың еңбек шартындағы маңызы	2	6
	СӨЖ 3. Құжаттар пакетін құрастыру (жұмысқа қабылдауды рәсімдеу) Сұрақтар бойынша ауызша сауалнамаға дайындық: тікелей өндірісте кадрларды кәсіби даярлау бойынша құқықтық қатынастар. Еңбекті қорғауды, еңбек заңнамасының сақталуын қадағалау мен бақылау жөніндегі құқықтық қатынастар(дебат).		20
10	**Д10.** Маусымдық қызметкерлердің жекелеген санаттарының еңбек қатынастарын құқықтық реттеу бейбәсекелестік туралы шарт ұғымын қалыптастыру. Мысалдарды қолдана отырып, оқиғаларды шешу. **(ТДМ 1)**	1	
	СС10.Үй қызметкерлермен үйдегі қызметкердің ерекшеліктерін,маусымдық қызметкерлердің жекелеген санаттарының еңбек қатынастарын құқықтық реттеу бейбәсекелестік туралы шарт ұғымын қалыптастыру.	2	6
	СОӨЖ 4. СӨЖ 4 орындау бойынша кеңестер		
МОДУЛЬ 3 Еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі			
11	**Д11.** Еңбек шарты тараптарының материалдық және тәртіптік жауапкершілігі ұғымын қарастыру.	**2**	
	СС11. Еңбек шарты тараптарының материалдық және тәртіптік жауапкершілігі ұғымын жеке және ұжымдық еңбек дауларын талқылау.	2	6
12	**Д12.** Жалақы ұғымын қалыптастыру. Қызметкерлерге кепілдіктер мен өтемақы төлемдерін қарастыру.	**2**	
	СС. Жалақы мен еңбек ақының ерекшеліктерін, ұғымын талқылау. Кепілдіктер мен өтемдік қызметкерлерге төлемдер. Казустарды шешу.	2	6

	СӨЖ 4. Жұмыссыз деп танылған тұлғалардың құқықтық мәртебесі мәселелері бойынша слайд дайындау. Жұмыссыздарға берілетін кепілдіктер мен өтемақылар. Халықты жұмыспен қамту туралы заңнаманы бұзғаны үшін жауапкершілік.Слайд.		20
13	**Д13** Демалыс уақыты, еңбек қызметінің дағдарыс кезеңдері туралы ұғымды түсіндіріп, олармен байланысты қақтығыстарды ашып, еңбек медиациясына назар аударыңыз. Кепілдік және өтемақы төлемдері	**2**	
	СС 14Демалыс уақыты, еңбек қызметінің дағдарыс кезеңдері туралы ұғымды түсіндіріп, олармен байланысты қақтығыстарды ашып, еңбек медиациясының Кепілдік және өтемақы төлемдері	2	6
	СОӨЖ 5. СӨЖ 5 орындау бойынша кеңестер		
14	**Д 14.** Жеке еңбек дауларын қарастыру.	**2**	
	СС 14. Ұжымдық еңбек дауларын салыстыру	2	6
	СӨЖ 5. Ұжымдық шарт жасау; (презентациямен)		10
15	**Д15.** Қазақстан Республикасында еңбек заңнамасының сақталуын мемлекеттік бақылау нормаларын қолдану ерекшеліктерін ашу. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау.	**2**	
	СС15. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау еңбек заңнамасының сақталуын мемлекеттік бақылау нормаларын қолдану ерекшеліктерін ашу.	2	8
Аралық бақылау 2			**100**
Қорытынды бақылау (емтихан)			**100**
Пән үшін жиынтығы			**100**

Декан **Д.Л. Байдельдинов**

Кафедра меңгерушісі **Тыныбеков С.Т.**

Дәріскер **Д.У.Рыскалиев**